

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 06 października 2020 r.

DWKI-WPB.513.134.2020.TSG

Pani
Martyna Jarząb
Prezes Zarządu Fundacji Wielogłosu
ul. Wielka Skotnica 86 A/2
41-400 Mysłowice

Wystąpienie pokontrolne

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie 12 czerwca – 31 sierpnia 2020 r. przeprowadziło kontrolę w Fundacji Wielogłosu z siedzibą w Mysłowicach, ul. Wielka Skotnica 86A/2 41-400 Mysłowice (dalej: Fundacja).

Kontrolę przeprowadzono w zakresie prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania pn. „Profilaktyka zdrowia psychicznego w szkole - myślimy pozytywnie. Prowadzenie działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań, kształtowanie przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, przeciwdziałanie seksualizacji dzieci i młodzieży – w szczególności przez prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych”.

Celem kontroli było zbadanie prawidłowości realizacji ww. zadania, w tym w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- 1) Teresa Szopińska-Grodzka, radca ministra Wydziału Wychowania, Profilaktyki i Bezpieczeństwa w Departamencie Wychowania i Kształcenia Integracyjnego, na podstawie upoważnień: 1) nr 9/2020 z 12 czerwca 2020 r. i 2) nr 14/2020 z 10 lipca 2020 r.
- 2) Krystyna Kiernozek, główny specjalista Wydziału Wychowania, Profilaktyki i Bezpieczeństwa w Departamencie Wychowania i Kształcenia Integracyjnego, na podstawie upoważnień: 1) nr 10/2020 z 12 czerwca 2020 r. i 2) nr 15/2020 z 10 lipca 2020 r.

- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Kontrolą objęto całość realizowanego zadania publicznego, tj. okres od 16 września 2019 r. (od dnia zawarcia umowy) do 31 grudnia 2019 r. (do dnia zakończenia realizacji zadania).

Na podstawie wyników kontroli, pozytywnie oceniono realizację ww. zadania publicznego. Przeprowadzona kontrola wskazuje na realizację zadania publicznego zgodnie z umową i wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem. Stwierdzono uchybienia związane z prowadzeniem dokumentacji realizacji zadania.

W wyniku ogłoszonego 17 lipca 2019 r. przez Ministra Edukacji Narodowej otwartego konkursu ofert na realizację ww. zadania publicznego zawarta została umowa Nr MEN/2019/DWKI/1235 (dalej: umowa) pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Fundacją Wielogłosu (dalej: Fundacja). Termin realizacji umowy określono od 16 września do 31 grudnia 2019 r.

Na realizację ww. zadania, przekazano środki publiczne w wysokości 309 358 złotych. Zgodnie z § 3 ust. 5 umowy Zleceniobiorca zobowiązał się do przekazania na realizację zadania środków finansowych własnych w wysokości 10 000 zł oraz wkładu osobowego o wartości 15 000 zł.

W ramach umowy Fundacja była zobowiązana do przygotowania i upowszechnienia dwóch poradników na temat wzmacniania zdrowia psychicznego i zapobiegania samobójstwom wśród dzieci i młodzieży pt.:

- 1) „Rola pracowników oświaty w promocji zdrowia psychicznego i w zapobieganiu zachowaniom autodestrukcyjnym u młodzieży”.
Poradnik dla nauczycieli.
- 2) „Rola rodziny i osób bliskich w promocji zdrowia psychicznego i w zapobieganiu zachowaniom autodestrukcyjnym u młodzieży”.
Poradnik dla rodziców.

Opracowanie poradników wymagało spełnienia określonych warunków merytorycznych i technicznych.

W zakresie merytorycznym:

- 1) treść powinna odpowiadać potrzebom dyrektora szkoły, nauczycieli, rodziców i zawierać pełny wykaz czynników chroniących i czynników ryzyka dotyczących zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- 2) w celu monitorowania procesu zmian w zakresie redukcji czynników ryzyka i wzmocnienia czynników chroniących w środowisku szkoły i w rodzinie należało przygotować ankietę dla nauczycieli i rodziców do samokontroli zachowań,
- 3) najważniejsze błędy popełniane przez dorosłych i przykładowe prawidłowe zachowania należało sformułować w formie 10 punktów - jak postępować i czego unikać,

- 4) wymagano przygotowania szerokiej oferty pomocy w środowisku lokalnym, w szkole, w tym informacji o dostępnych infoliniach,
- 5) trafność doboru treści do poradników należało sprawdzić podczas badań pilotażowych.

W zakresie technicznym:

- poradniki miały stanowić komplet z poradnikami dla mediów, wydanymi w ramach realizacji Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Stąd określono dokładnie warunki techniczne dotyczące papieru, układu graficznego, layoutu kolorystyki, kroju czcionki, elementów dekoracyjnych, itp.
- musiały spełniać standard WCAG 2.0, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2247),
- wymagano przygotowania wersji poradników w formie papierowej oraz w formie elektronicznej z możliwością ich pobrania na stronie Fundacji i Ośrodka Rozwoju Edukacji.

Zleceniobiorca miał za zadanie upowszechnić poradniki w szkołach i placówkach oświatowych, a także w mediach społecznościowych i innych nośnikach informacji publicznej.

I. Stopień realizacji zadania, w tym efektywność, rzetelność i jakość jego wykonania.

Zakres kontroli obejmował ocenę realizacji zadania publicznego w odniesieniu do oferty złożonej przez Fundację (stanowiącej załącznik nr 1 do umowy).

W wyniku kontroli stwierdzono, że działania określone w harmonogramie umowy zostały zrealizowane. Działania te zostały wykonane zgodnie z celem i zakresem zadań. Ich realizacja, poza niżej wymienionym przypadkiem, była zgodna z harmonogramem umowy.

W ramach zadania publicznego zrealizowano niżej wymienione działania.

1. Fundacja przygotowała kwestionariusz badawczy dla pracowników oświaty, uczniów i ich rodziców, którego celem było zdiagnozowanie aktualnej sytuacji w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Kwestionariusz dla uczniów zawierał 15 pytań, dla rodziców - 13 pytań, dla nauczycieli - 16 pytań. Zaproszenie do udziału w badaniu zostało wysłane do 45 wytypowanych szkół, z których odpowiedziało 6 szkół. Fundacja przeprowadziła badanie ewaluacyjne w 6 szkołach, w których ankietę wypełniło: 100 nauczycieli, 107 rodziców, 293 uczniów. Analiza ankiet została uwzględniona w raporcie z badań, który przedstawiał wnioski i rekomendacje dla autorów poradników.
2. Przeprowadzone zostały działania promocyjne w ramach których opracowano pakiet materiałów, który został przekazany do 1500 szkół w całej Polsce, z uwzględnieniem podziału na 16 województw. Na pakiet składały się dwa jednostronne plakaty w formacie A4 oraz 100 ulotek w formacie A5.

Ogółem wydrukowano 3000 plakatów oraz 150 000 ulotek. Pierwszy plakat zawierał 8 najpowszechniejszych mitów dotyczących samobójstw, które zostały zestawione z faktami. Treść mitów została sformułowana na podstawie wyników badań ewaluacyjnych, realizowanych w ramach działania nr 1. Drugi plakat i ulotki zawierały informacje gdzie można uzyskać pomoc i zawierał adresy rekomendowanych stron internetowych instytucji i ogólnopolskich bezpłatnych infolinii pomocowych.

3. Fundacja, zgodnie z umową i w ramach zaplanowanych wydatków, zleciła koordynację zadania publicznej agencji reklamowej. Zadanie koordynacji obejmowało: opracowanie harmonogramu poszczególnych działań, planu pracy poszczególnych zespołów autorskich, planu wydatków wraz z ich kontrolą oraz monitoring postępów prac.
4. Fundacja opracowała zakres merytoryczny i graficzny poradników w wersji pilotażowej. W tym celu powołano dwa zespoły autorskie. Autorzy opracowali spis treści, który przedstawiał strukturę logiczną i merytoryczną poradników. W toku pracy nad treścią poradników, wskazano te, które w opinii autorów powinny zostać zweryfikowane w ramach spotkań konsultacyjnych podczas pilotażu. Zaprojektowano projekt szaty graficznej poradników, który poddano konsultacjom w badaniu pilotażowym.
5. Przeprowadzono kampanię społeczno-edukacyjną. Realizacja działania została powierzona agencji public relations, która przygotowała spot reklamowy i informację o możliwej pomocy w sytuacji kryzysu psychicznego. Kampanię prowadzono w mediach społecznościowych.
6. Fundacja przeprowadziła wśród nauczycieli, rodziców i uczniów badania pilotażowe projektów poradników. Udział w badaniach wzięło łącznie 71 osób. Działanie obejmowało przeprowadzenie czterech spotkań konsultacyjnych w grupach około 15 - osobowych. Spotkania prowadzone były przez wykwalifikowanego trenera w formule sesji dialogu społecznego, zgodne ze standardami AA 1000 i normy ISO 2600. Każde ze spotkań trwało od 2 do 3 godzin. Tematy spotkań obejmowały ocenę zakresu merytorycznego poradników, w tym strukturę, styl i oprawę graficzną. Wnioski zostały uwzględnione w raporcie z ewaluacji i przekazane autorom poradników.

W harmonogramie zaplanowano realizację działania w terminie 11 - 22.11.2019 r. W związku z wnioskiem Fundacji skierowanym do MEN, wyrażono zgodę na zmianę terminu przeprowadzenia działania w nowym terminie, tj. od 3.12.2019 r. do 12.12.2019 r. Przesunięcie terminu wynikało z ustaleń Fundacji z Urzędem Miasta Katowice, jako partnerem projektu, o bezpłatnym użyczeniu sal do przeprowadzenia badań pilotażowych we wskazanym wyżej terminie.

7. Po badaniach pilotażowych Fundacja opracowała zakres merytoryczny i graficzny poradników w wersji recenzenckiej, który został przedłożony do akceptacji MEN. Po uzyskaniu uwag zespół autorski dokonał korekty merytorycznej i graficznej projektów poradników.

8. Fundacja wystąpiła do trzech niezależnych recenzentów o opinię na temat poradników. Publikacje uzyskały pozytywne recenzje, z uwagami, które przekazano autorom. Działanie było realizowane od 01.12.2019 r. do 18.12.2019 r.

Działanie nie zostało wykonane w terminie określonym w harmonogramie. Zgodnie z harmonogramem działanie powinno być wykonane od 18.11.2019 r. do 01.12.2019 r. Jak wynika z pisemnych wyjaśnień Fundacji, w trakcie opiniowania jeden z recenzentów wniósł uwagi merytoryczne do treści poradników, które zespół autorów był zobowiązany uwzględnić przed ostatecznym wydaniem recenzji, co spowodowało przesunięcie terminu tego działania.

Po uwagach MEN i recenzentów Fundacja wystąpiła z wnioskiem do MEN o poszerzenie zespołu realizatorów, tj. autorów, grafików i grupy korektorsko-redakcyjnej, a także o zmianę finansowania tych zadań w budżecie projektu, na co wyrażono zgodę.

9. Fundacja dokonała poprawy merytorycznej, graficznej i redakcyjnej poradników. Zastosowano w nich dwie linie graficzne. Spis treści pozwala łatwo odnaleźć interesujące odbiorcę treści. Ważne treści zostały zaakcentowane graficznie. W obu poradnikach zamieszczono wymaganą listę sygnałów ostrzegawczych, tabele z czynnikami chroniącymi przed zachowaniami suicydalnymi oraz ankiety do autoewaluacji wiedzy i umiejętności odbiorców.

Fundacja 28 grudnia 2019 r., przedstawiła MEN poradniki do akceptacji i uzyskała pozytywną ocenę. Wydrukowanych zostało 2000 poradników, z których 1500 sztuk przekazano do szkół, a 500 sztuk do MEN.

W wyniku kontroli stwierdzono, że do dnia zakończenia umowy Fundacja zrealizowała zaplanowane zadania zgodnie z umową i wytycznymi realizacji zadania ujętymi w ogłoszeniu o konkursie. Poradniki zostały przekazane MEN na warunkach licencji 4.0 Creative Commons:, dostępnej na stronie: <https://creativecommons.pl/wybierz-licencje/>. Wymagany zapis o licencji został umieszczony na tylnej okładce poradników.

Poradniki w wersji elektronicznej spełniają warunki określone w standardach WCAG 2.0. Poradniki uzyskały pozytywną opinię z Departamentu Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia i Zespołu Roboczego do Spraw Prewencji Samobójstw i Depresji przy Radzie do Spraw Zdrowia Publicznego.

II. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych na realizację zadania.

Kontrolą objęto całą kwotę przekazanej dotacji, tj. 309 358 zł oraz wniesione, zgodnie z umową, środki finansowe własne w wysokości 10 000 zł i wkład osobowy o wartości 15 000 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że dotacja była wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie i terminach zgodnych

z harmonogramem (poza jednym przypadkiem przesunięcia terminu, o którym mowa w cz. I. pkt 8), co znalazło potwierdzenie w dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem. Stwierdzono, że:

- 1) dokumenty księgowe dotacji potwierdzają jej wydatkowanie zgodnie z przeznaczeniem i w terminie określonym w umowie dotacji;
- 2) Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków;
- 3) środki z dotacji były przechowywane na rachunku bankowym Fundacji z wydzielonym księgowaniem.

W wyniku kontroli ustalono, że Fundacja wydatkowała na realizację zadania publicznego kwotę 10 268, 75 zł pochodzącą z innych źródeł oraz 15 200 zł z wkładu osobowego, tym samym zwiększyła swój wkład własny o kwotę 468,75 zł.

III. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

W wyniku kontroli ustalono, że Fundacja przestrzegała przepisów *Regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego* (załącznik nr 1 do ogłoszenia o konkursie) oraz *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* (załącznik nr 2 do ogłoszenia o konkursie).

Zleceniobiorca prawidłowo dokumentował działania podejmowane w ramach realizacji zadania publicznego. Dokumentacja dotycząca zakresu merytorycznego i finansowego zadania potwierdzała przebieg realizacji zadania.

Dokumentacja merytoryczna z realizacji zadania.

Dokumentacja merytoryczna zawierała w szczególności:

- a) ocenę poziomu wiedzy nauczycieli, uczniów i rodziców w zakresie zachowań autodestrukcyjnych i przyczyn samobójstw: kwestionariusze badawcze i zestawienia odpowiedzi, raport podsumowujący badanie,
- b) szczegółowy program badań pilotażowych prowadzonych w formie sesji dialogu społecznego zawierający: harmonogram badania, listy uczestników, które zawierały: imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, podpis uczestnika,
- c) dokumentację fotograficzną z przebiegu ww. sesji, raport podsumowujący,
- d) kopie materiałów rozdawanych uczestnikom,
- e) materiały wypracowane podczas sesji dialogu społecznego,
- f) raport ewaluacyjny z badań pilotażowych z rekomendacjami dla autorów poradników,
- g) recenzje poradników wydane przez trzech niezależnych recenzentów,
- h) po jednym egzemplarzu opublikowanych materiałów, tj. poradników, plakatów, ulotek, spotu kampanii,
- i) pliki elektroniczne zawierające opracowane publikacje (wersje elektroniczne poradników do pobrania znajdują się na stronie: <https://bit.ly/Poradnik> dla Nauczycieli; <https://bit.ly/Poradnik> dla Rodziców),

- j) listy wysyłkowe do szkół potwierdzające przekazanie poradników do jednostek systemu oświaty.

Analiza dokumentacji wykazywała niżej wymienione uchybienia:

- 1) Listy obecności dotyczące sesji dialogu społecznego nie zostały wystarczająco opisane, tj. nie wynika z nich jakiego działania dotyczyły i której grupy uczestników (uczniów, rodziców czy nauczycieli).
- 2) Fundacja nie prowadziła wymaganej listy podmiotów, z którymi zawarto umowy i porozumienia.

Fundacja dochowała obowiązku informowania o źródle współfinansowania zadania, w tym umieszczania logo Zleceniodawcy i logo Narodowego Programu Zdrowia na wszystkich materiałach proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń.

Dokumentacja finansowa z realizacji zadania.

Analiza dokumentacji finansowej wykazała, że:

- 1) prowadzono pełną i przejrzystą dokumentację księgową dotyczącą zadania, odrębnie w stosunku do innych kosztów własnej działalności;
- 2) zapisy księgowe odzwierciedlały na bieżąco koszty i wydatki dotyczące realizacji zadania;
- 3) dokumenty finansowe były ostemplowane lub opisane treścią: „Sfinansowane z dotacji MEN - umowa nr... w kwocie...”. Opis dokumentów zawierał przeznaczenie dokonanych zakupów;
- 4) dokumentację kosztów wynagrodzeń stanowiły przy umowach zlecenia, umowach o dzieło, porozumieniach: rachunki do tych umów, porozumień; a w przypadku usługi wykonywanej przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą: faktura ze specyfikacją zakresu usługi.

Analiza dokumentacji wykazywała niżej wymienione uchybienia:

- a) Umowa o dzieło nr 2/10/2019 wraz z przeniesieniem praw autorskich z 1 października 2019 r. w § 5 wykazuje kwotę wynagrodzenia Wykonawcy w wysokości: 9 680 zł brutto (powinno być 12 000 zł), natomiast rachunek do umowy Wykonawca wystawił na kwotę 12 000 zł.
Fundacja wyjaśniła, że kwota wskazana w umowie jest błędna i wynikała z powielenia wzoru umowy. Wynagrodzenie Wykonawcy ustalone było na kwotę 12 000 złotych brutto, co zostało potwierdzone rachunkiem i dokonaniem przelewem. Fundacja dokonała korekty kwoty wynagrodzenia wskazanej w umowie w drodze aneksu korygującego z 6 lipca 2020 r.
- b) Umowa o dzieło nr 1/10/2019 GRAFIKA wraz z przeniesieniem praw autorskich. Przedmiotem umowy było opracowanie graficzne, łamanie, skład, przygotowanie pliku do druku i publikacji w internecie dwóch poradników. Rachunek nie zawierał pełnego opisu wykonanego działania, jaki był zawarty w przedmiocie umowy.
Fundacja złożyła wyjaśnienie wskazujące na zakres wykonanej pracy w ramach opracowania graficznego ww. poradników.

- c) Rachunek do umowy 1/12/2019/Grafika wraz z przeniesieniem praw autorskich nie został opisany w sposób określony w *Zasadach*, tj. w opisie nie zawarto informacji, że kwota z rachunku została sfinansowana częściowo z dotacji MEN (podczas kontroli ustalono, że rachunek na kwotę 3 279 zł został sfinansowany z dotacji MEN w wysokości 3010,30 zł i ze środków finansowych własnych w wysokości 268,70 zł). Fundacja dokonała korekty treści opisu na rachunku.
- d) W porozumieniu 3/12/2019 wystąpił błąd polegający na zawarciu w nim większego od rzeczywistego czasu pracy wolontariuszy (tj. podano 44 h zamiast 43h i 45 min.) i związanego z tym wyższego wynagrodzenia (tj. podano 5 280 zł zamiast 5 250 zł).
Błąd został skorygowany, w drodze aneksowania ww. Porozumienia 3 lipca 2020 r. W Aneksie korygującym strony zgodnie oświadczają, że czas realizacji czynności powierzonych do wykonania przez Wolontariusza wyniósł 43 godziny i 45 minut, co odpowiada wartości pracy 5250 zł.
- e) W umowach i porozumieniach nie wykazano wystarczającej szczegółowości w opisie zakresu zadań do wykonania przez wykonawcę². Fundacja złożyła wyjaśnienia w tej sprawie, które zostały przyjęte.

W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W przypadku realizacji zadań publicznych zleconych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, w związku z ww. uchybieniami dotyczącymi kontrolowanej działalności na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zalecam aby dokumentację zadania prowadzić w sposób rzetelny i staranny.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykonania zalecenia.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia Ministra Edukacji Narodowej

Sławomir Adamiec
Dyrektor Generalny

---

² Dotyczy: Umowy o dzieło nr 1/10/2019/GRAFIKA; Umowy o dzieło nr 1/12/2019/GRAFIKA; Porozumienia o wolontariacie nr 1/12/2019; Porozumienia o wolontariacie nr 3/12/2019.